

VREAU SĂ ȘTIU

LBRIS

We know
books

LITERA

Diana-Alexandra
Popovici

Ștefania Omrani

Adelin Daniel
Nedelea

CLASA

8

Geografie

Caiet de activități

UNITATEA I

POZIȚIA GEOGRAFICĂ 5

1. Poziția geografică. Elemente definitorii și consecințe. Statele vecine 5
2. România – țară carpatică, dunăreană, pontică și central-europeană 9

RECAPITULARE ȘI AUTOEVALUARE 10

UNITATEA II

RELIEFUL ROMÂNIEI 12

1. Relieful – caracteristici generale 12
2. Unitățile majore de relief. Carpații și Depresiunea Colinară a Transilvaniei 15
3. Subcarpații 36
4. Podișul Getic și Podișul Mehedinți 40
5. Podișul Moldovei și Podișul Dobrogei 42
6. Câmpia de Vest și Dealurile de Vest 46
7. Câmpia Română 49
8. Delta Dunării și platforma continentală a Mării Negre 52

APLICAȚII PRACTICE/STUDII DE CAZ 55

RECAPITULARE ȘI AUTOEVALUARE 62

UNITATEA III

CLIMA, APELE, VEGETAȚIA, FAUNA ȘI SOLURILE 65

1. Factorii genetici 65
2. Elementele climatice 67
3. Particularitățile climatice regionale (etaje și influențe climatice) 72
4. Apele. Dunărea 75
5. Râurile interioare 81
6. Lacurile și apele subterane 84
7. Marea Neagră 85
8. Vegetația, fauna și solurile 88

APLICAȚII PRACTICE 92

RECAPITULARE ȘI AUTOEVALUARE 94

UNITATEA IV

POPULAȚIA, AȘEZĂRILE OMENEȘTI ȘI ORGANIZAREA ADMINISTRATIV-TERRITORIALĂ 96

1. Populația – elemente și structuri demografice 96
2. Așezările omenești 99
3. Caracterizarea geografică a orașului București 103
4. Organizarea administrativ-teritorială 104

APLICAȚII PRACTICE 106

RECAPITULARE ȘI AUTOEVALUARE 108

UNITATEA V

ACTIVITĂȚILE ECONOMICE 109

1. Agricultură 109
2. Resursele naturale și industria 121
3. Serviciile 121

APLICAȚII PRACTICE/STUDII DE CAZ 126

RECAPITULARE ȘI AUTOEVALUARE 128

UNITATEA VI

REGIUNI GEOGRAFICE ȘI DEZVOLTARE REGIONALĂ 130

1. Diferențieri regionale 130
2. Regiunile geografice pe baze naturale 132

RECAPITULARE ȘI AUTOEVALUARE 133

UNITATEA VII

CARACTERISTICI ALE MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 135

1. Calitatea mediului înconjurător în România. Evoluții recente 135
2. Resurse, populație și elemente ale dezvoltării sustenabile 139

EVALUARE. PROIECT INDIVIDUAL 140

UNITATEA VIII

ROMÂNIA ÎN EUROPA ȘI ÎN LUME ... 141

1. Valorile naturale și culturale ale României 141
2. România ca membru ONU, NATO și UE 142

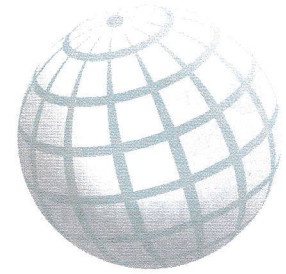
EVALUARE FINALĂ 143

1. Poziția geografică

Elemente definitorii și consecințe

Statele vecine

A • POZIȚIA GEOGRAFICĂ

- România este situată în emisfera nordică, la jumătatea distanței dintre Ecuator și Polul Nord, în sud-estul Europei Centrale.
- Este o țară de mărime medie, având suprafața de 238 397 km²; ocupă locul 83 pe glob, după suprafață.
- Este străbătută de paralela de 45° latitudine nordică și de meridianul de 25° longitudine estică.
- România este poziționată la distanțe aproximativ egale (circa 2800 km) față de extremitățile nordică, estică și vestică ale continentului și la 1050 km de sudul acestuia.

APLICAȚII

- 1 *Completează propozițiile următoare cu informația corectă.*
 - a. Din punct de vedere latitudinal, România se află situată în emisfera _____.
 - b. Suprafața României este de _____ km².
 - c. Țara noastră se află localizată la intersecția paralelei de _____ latitudine nordică cu meridianul de _____ longitudine estică.
- 2 *Utilizând atlasul geografic școlar, completează tabelul de mai jos cu punctele extreme ale României și coordonatele geografice pentru fiecare dintre ele.*

PUNCTE CARDINALE	PUNCT EXTREM	LATITUDINE NORDICĂ	LONGITUDINE ESTICĂ
Nord			
Sud			
Est			
Vest			

- 3 Utilizând informațiile din manual, precizează distanța dintre România și punctele extreme ale Europei:
- Capul Nord – _____ km;
 - Munții Ural – _____ km;
 - Capul Matapan – _____ km;
 - Capul Roca – _____ km.
- 4 Utilizând harta României, descoperă paralela care desparte România în două părți aproximativ egale.

B • ELEMENTE DEFINITORII ȘI CONSECINȚE

- Poziția României pe glob are ca principală consecință localizarea țării noastre în **zona de climă temperată**.
- Clima este nuanțată de influențele climatice dinspre Oceanul Atlantic, Marea Baltică, Marea Mediterană și estul continentului, care se reflectă în:
 - caracteristicile climatice ușor diferențiate între nordul și sudul țării, determinate, în primul rând, de durata diferită de strălucire a Soarelui (2000 de ore pe an în nord și 2300 de ore pe an în sud); aceasta determină, la rândul său, diferențieri ale temperaturii medii anuale (9°C în nord și 11°C în sud);
 - climatul diferențiat în vest și centru (cu ierni mai blânde, precipitații mai bogate și temperaturi moderate) față de cel din est și sud-est (mai arid, cu ierni geroase și veri călduroase și secetoase);
 - situarea la contactul dintre pădurile de foioase caracteristice Europei de Vest și stepa tipică Europei de Est;
 - prezența, în sud-vestul țării, a speciilor de plante și animale iubitoare de căldură, caracteristice zonei mediteraneene;
 - repartitia culturilor agricole – de la culturi adaptate la temperaturi mari și precipitații mai scăzute (floarea-soarelui), în sud și în sud-est, la culturi specifice unui climat mai umed și mai răcoros (cartof, sfeclă de zahăr), în nord-est și nord-vest.

APLICAȚII

- 1 Încercuiește varianta corespunzătoare răspunsului corect.
1. În funcție de poziția geografică pe glob, România este situată în zona climatică:

a) subpolară;	b) oceanică;	c) temperată;	d) mediteraneană.
 2. În România, temperatura medie anuală înregistrează o valoare mai mare în partea de:

a) sud;	b) vest;	c) nord;	d) est.
 3. În funcție de influențele climatice resimțite pe teritoriul țării, cele mai mari cantități de precipitații cad în partea de:

a) nord;	b) vest;	c) sud;	d) est.
 4. În partea de sud-vest a țării se întâlnește vegetație specifică:

a) Europei vestice;	b) Europei nordice;	c) Europei estice;	d) Europei sudice.
 5. Climatul mai arid se întâlnește pe teritoriul țării în partea de:

a) est;	b) sud;	c) vest;	d) nord.

- România se învecinează cu cinci state: Ucraina (în nord și în est), Republica Moldova (în est), Bulgaria (în sud), Serbia (în sud-vest) și Ungaria (în nord-vest).
- În partea de sud-est, România are ieșire la Marea Neagră.
- Lungimea totală a frontierelor țării este de 3149,9 km, dintre care cea mai mare pondere o deține frontiera fluvială.

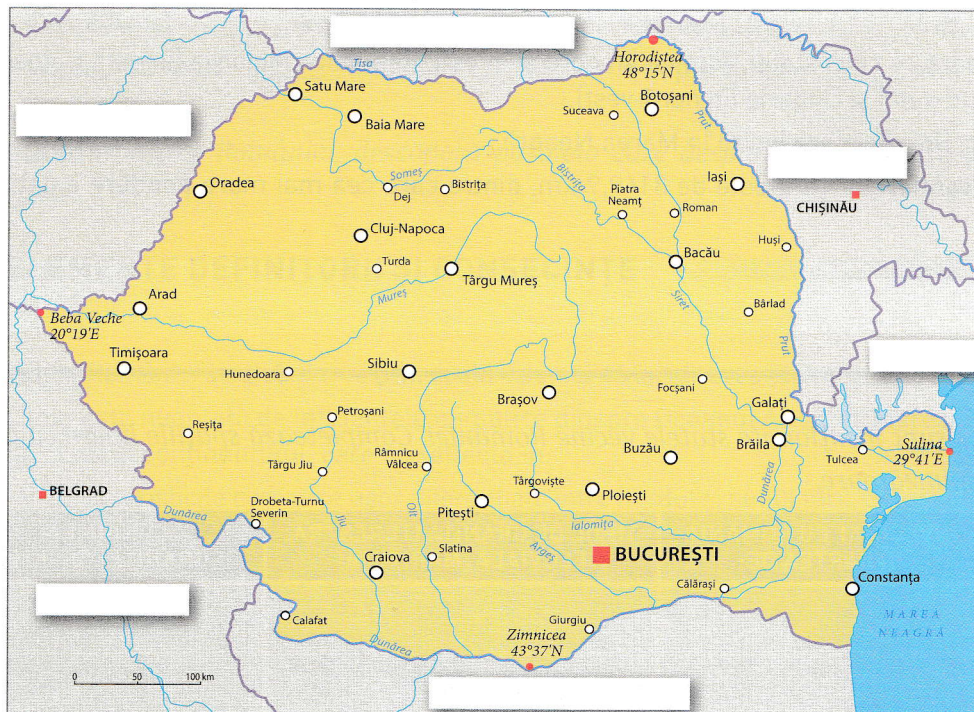
APLICAȚII

- 1 În tabelul de mai jos sunt menționate statele vecine României. Completează spațiile libere cu informația corectă corespunzătoare.

STATUL	ÎNVECINAT CU ROMÂNIA ÎN PARTEA DE:	TIPUL DE GRANIȚĂ (TERESTRĂ, FLUVIALĂ, MARITIMĂ)	LUNGIMEA GRANIȚELOR (KM)
Ucraina			
Republica Moldova			
Bulgaria			
Serbia			
Ungaria			

- 2 Ce alte artere hidrografice, în afară de Dunăre, realizează granița dintre România și alte state? Folosind harta fizică a României, numește-le, localizează-le și menționează statul vecin pe care îl desparte de România.

3 Notează, pe harta de mai jos, vecinii României.

4 Încercuieşte varianta corespunzătoare răspunsului corect.

1. Graniţa României cu Moldova este realizată de râul:

- a) Prut; b) Siret; c) Mureş; d) Tisa.

2. În partea de sud-est, România are ieşire la:

- a) Marea Baltică; b) Marea Caspică; c) Marea Neagră; d) Marea Nordului.

3. Fluviul Dunărea nu realizează graniţă între România şi:

- a) Bulgaria; b) Ungaria; c) Ucraina; d) Serbia.

4. Lungimea graniţei dintre România şi Moldova este de:

- a) 831,3 km; b) 546,4 km; c) 649,4 km; d) 681,3 km.

5. România are doar graniţă fluvială cu statul:

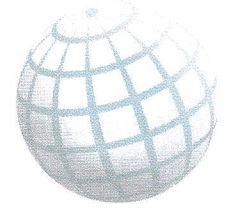
- a) Bulgaria; b) Moldova; c) Ucraina; d) Serbia.

ŞTIAI CĂ...?

- România este situată în cel de-al treilea fus orar, fiind străbătută de meridianul de 25° longitudine estică. Astfel, faţă de ora GMT (Greenwich Meridian Time), pentru ora României se vor adăuga 2 ore.
- Momentele răsăritului şi apusului Soarelui diferă de la est (Sulina) la vest (Beba Veche) cu circa 37 de minute şi 42 de secunde, datorită extinderii longitudinale a României.

2. România - țară carpatică, dunăreană, pontică și central-europeană

- Localizarea geografică a României este definită de trei elemente naturale importante la nivel european, respectiv Munții Carpați (2/3 din lungimea totală a **Munților Carpați** se desfășoară pe teritoriul țării), **fluviul Dunărea** (străbate teritoriul României pe o lungime de 1075 km, aproximativ 38% din lungimea totală) și **Marea Neagră** (România are ieșire la Marea Neagră pe o distanță de 245 km).
- România este **o țară central-europeană**; implicațiile determinate de această caracteristică fiind mai mult economice și geostrategice.
- Prin poziția geografică în Europa centrală, țara noastră se află la intersecția unor axe comerciale (axa mărilor, axa fluviilor și a canalelor) dinspre Europa vestică, centrală și nordică către Europa sudică și Orientul Apropiat.
- România este poziționată între mai multe centre de putere: Uniunea Europeană și NATO (România reprezintă limita estică a acestor organizații) și Federația Rusă (aflată în imediata vecinătate).

APLICAȚII

1 *Menționează principalele avantaje economice ale faptului că România este o țară:*

a. carpatică: _____

b. danubiană (dunăreană): _____

c. pontică: _____

d. central-europeană: _____

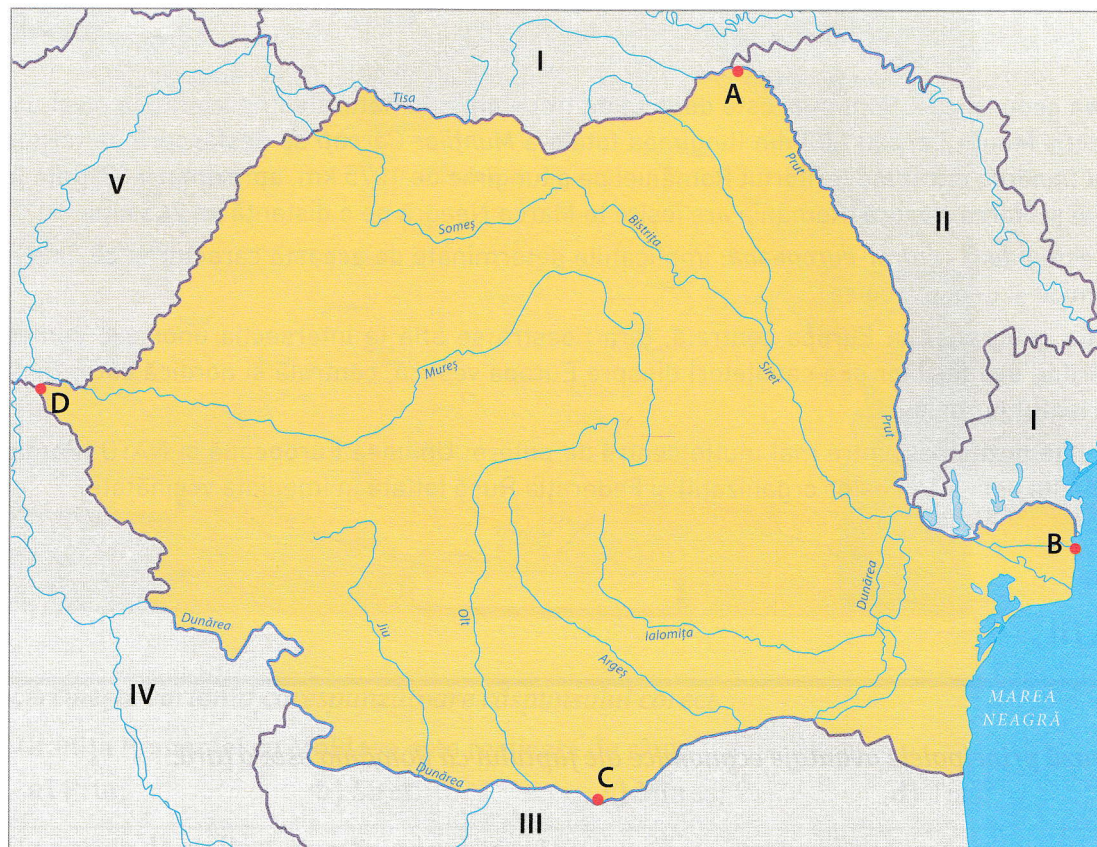
2 *România face parte din două mari ansambluri geopolitice regionale, respectiv unul militar (NATO) și unul politico-economic (UE). Precizează câte două avantaje obținute de România ca urmare a apartenenței la cele două organizații.*

NATO: _____

UE: _____

Recapitulare și autoevaluare

I Utilizând informațiile din harta de mai jos, răspunde cerințelor următoare.

1. Denumeste vecinii României, notați pe hartă cu cifre romane de la I la V.

2. Denumeste localitățile extreme ale României, notate cu litere de la A la D.

3. Numește statul vecin care are granița cu România situată pe râul Prut.

4. Numește râul care desparte România de Ucraina, pe o porțiune din granița comună.

5. Numește statele vecine pentru care fluviul Dunărea formează graniță comună.

1. Relieful – caracteristici generale

- Pe teritoriul României, relieful este format din *munți, podișuri, dealuri și câmpii*.
- Relieful reprezintă *suportul* pe care se desfășoară o mare parte dintre activitățile economice.
- Principalele caracteristici ale reliefului României sunt:
 - *varietatea și proporționalitatea* formelor de relieful;
 - *altitudinea medie redusă* (420 m);
 - *accesibilitatea* pentru locuit și transport;
 - *suportul pentru diferite activități economice*.
- Relieful României este rezultatul dinamicii scoarței terestre într-un timp îndelungat, sub acțiunea factorilor interni și externi, având *vechime diferită*.
- Există regiuni foarte vechi, formate acum câteva sute de milioane de ani (Podișul Dobrogei) și regiuni recente, formate acum zece mii de ani (Delta Dunării).
- Cele mai vechi suprafețe de uscat din țara noastră se află în est, în sud-est și în sud; sunt regiuni formate acum 350 de milioane de ani și poartă denumirea de *platforme* – Platforma Moldovenească și Platforma Moesică.
- Cei mai vechi munți de pe teritoriul țării, Munții Măcin, s-au format în nordul Dobrogei, în *orogeneza hercinică*, acum circa 450–250 mil. ani.
- Munții Carpați și celelalte unități de relieful care s-au format odată cu aceștia au luat naștere în *etapa carpatică* a evoluției reliefului României, acum 100–150 mil. ani, la contactul dintre plăcile est-euro-peană, moesică și transilvană.

APLICAȚII

1 Completează afirmațiile de mai jos cu informația corectă.

- Munții _____ s-au format în orogeneza hercinică.
- Podișul Casimcei s-a format în orogeneza _____.
- Munții Carpați s-au înălțat în orogeneza _____.
- Cea mai nouă unitate de relieful din România este _____.

2 Menționează orogenezele care au avut loc în Europa și dă câte un exemplu de munți din fiecare:

OROGENEZE	MUNȚI

- 3 Explică de ce relieful constituie suport pentru activitățile economice. Oferă exemple de astfel de activități din localitatea sau din județul în care locuiești.

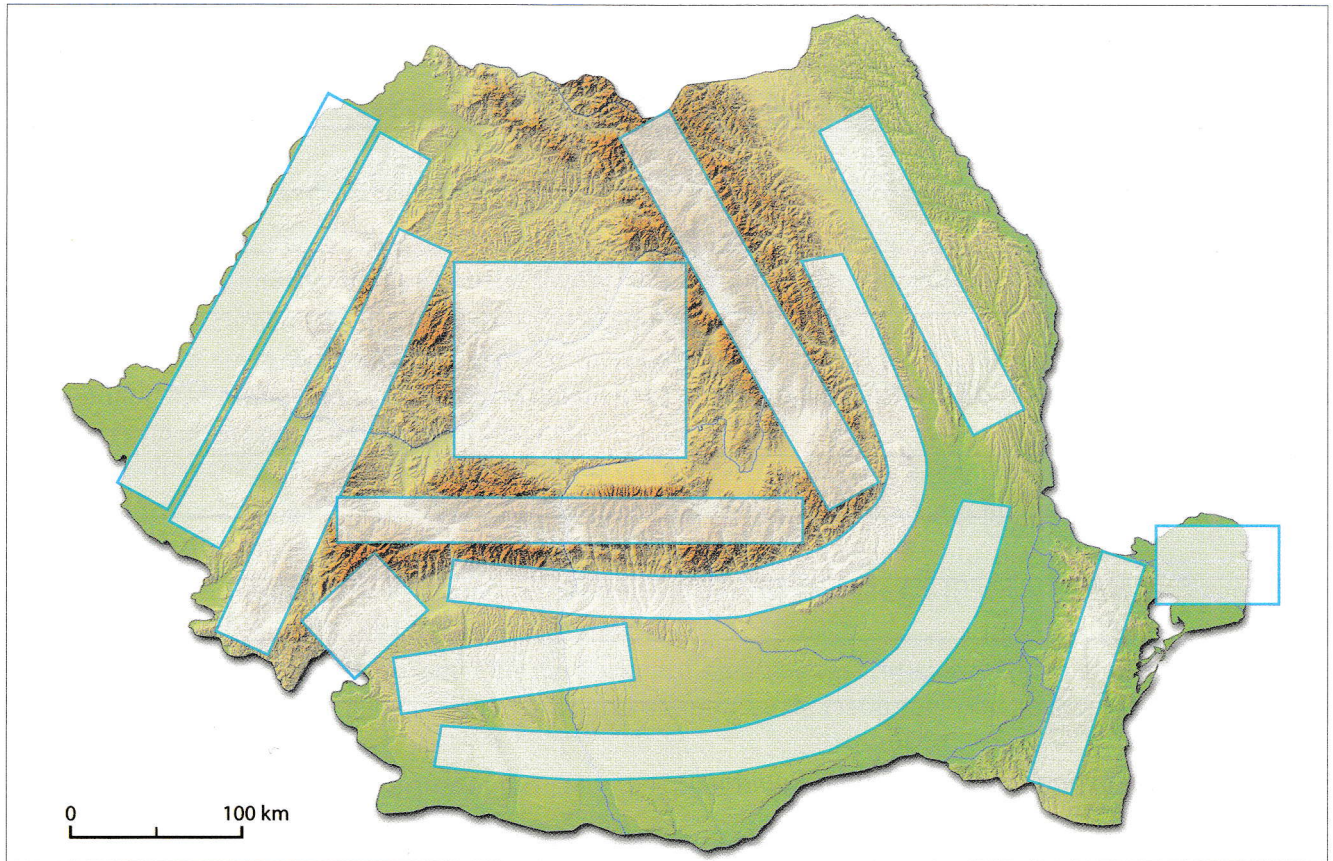
- 4 Explică forma arcuită a Carpaților pe teritoriul țării noastre.

- 5 Explică proporționalitatea reliefului României.

- 6 Citește cu atenție textul următor. La ce caracteristici ale reliefului face referire citatul?

„Ca și atolul, România are o coroană înaltă care sunt Carpații, în mijloc un lac cu unduri liniștite – colinele Transilvaniei, iar la exterior trepte de dealuri, podișuri și câmpii care se prelungesc lin în valuri de furtună sau de liniște pacifică.” (Grigore Posea)

7 Completează casele din harta de mai jos cu denumirea corespunzătoare a unităților de relief.

ȘTIAI CĂ...?

- La momentul formării lor, Munții Măcin erau asemănători Munților Făgăraș, fiind înalți și masivi. În urma eroziunii cauzate de agenții externi (mai ales de ape și de vânt), au ajuns la altitudinile mici de astăzi (sub 500 m) și la aspectul de podiș (fig. 1, 2).
- Pe teritoriul actual al țării noastre au existat și munți formați în orogeneza caledoniană. Aceștia se desfășurau în Dobrogea Centrală și erau alcătuiți din șisturi verzi. Fiind atât de vechi, ei au fost erodați în întregime. Astăzi, din ei au mai rămas doar areale cu șisturi verzi, care au fost înglobate în Podișul Dobrogei.

Fig. 1 Munții Măcin

Fig. 2 Nordul Dobrogei, cu Munții Măcin în fundal